

WARUNKI I SPOSOBY OCENIANIA PRZEDMIOTOWEGO z rozszerzonej wiedzy o społeczeństwie

I. ZASADY OGÓLNE:

1. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz przedstawia uczniom zasady przedmiotowego systemu oceniania.
2. Nauczyciel informuje uczniów i rodziców o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
3. Oceny są jawne – zarówno dla ucznia jak i jego rodziców.
4. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczeń (jak i jego rodzic – w razie życzenia) otrzymuje do wglądu na zasadach określonych przez nauczyciela.
5. Oceny klasyfikacyjne ustala się w terminach i skali określonej w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.
6. Na ocenę półroczną i roczną z wiedzy o społeczeństwie składa się wiedza merytoryczna, posługiwanie się terminologią właściwą przedmiotowi, umiejętność uzasadniania, argumentowania, sposób rozwiązywania problemów, kreatywność, umiejętność komunikowania, jasność, precyzyjność wypowiedzi i wykorzystywania wiedzy w nowych sytuacjach poznawczych.
7. Uczeń otrzymuje dwie oceny:
  - półroczną (I sem.) - jest to średnia „ważona” ocen uzyskanych przez ucznia w trakcie semestru
  - roczną - średnia „ważona” ocen cząstkowych z całego roku szkolnego.

II. ZASADY OCENIANIA BIEŻĄCEGO:

1. Prace pisemne:
  - zadania domowe w formie dłuższej wypowiedzi – referatu, opisu, notatki, wypracowania, albo w formie odpowiedzi na postawione pytania.
  - brak zgłoszenia nieodrobionej pracy domowej odkryty przez nauczyciela w czasie lekcji skutkuje oceną niedostateczną wpisaną do dziennika.
  - wyznaczone przez nauczyciela prace podlegają ocenie.
  - przy ocenie pisemnej pracy domowej uwzględnia się: zgodność z tematem pracy, poprawność merytoryczną, zawartość rzeczową, wkład pracy ucznia, kreatywność, spójność językową oraz poprawność ortograficzną.
2. Kartkówki:
  - 5-15 minutowe kartkówki z ostatnich trzech lekcji bieżących
  - kartkówki nie muszą być przez nauczyciela zapowiadane wcześniej i zastępują odpowiedzi ustne uczniów;
  - kartkówka może obejmować również materiał będący przedmiotem pracy domowej oraz materiał będący tematem lekcji bieżącej (uczeń może wówczas korzystać z własnych notatek sporządzonych na lekcji po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem);
  - przez kartkówkę należy rozumieć pisemną formę sprawdzenia wiadomości trwającą nie dłużej niż 15 minut i obejmującą materiał nie większy niż do trzech ostatnich lekcji najczęściej pod postacią testu wyboru, pytań zamkniętych albo

otwartych, lecz niewymagających dłuższej odpowiedzi;

- zgłoszenie nieprzygotowania do lekcji zgodnie z punktem nr 6 zwalnia ucznia z pisania kartkówki;

- ocenę niedostateczną należy poprawić

3. Sprawdziany:

- sprawdziany przeprowadza się po zrealizowaniu danego działu programowego i obejmują one większą partię materiału składającą się na cały zakres danego działu programowego;

- sprawdzian powinien być zapowiedziany, co najmniej jeden tydzień przed terminem jego przeprowadzenia i poprzedzony lekcją powtórzeniową;

- uczeń powinien być zapoznany z kryteriami stosowanymi przy ocenie danego sprawdzianu;

- w przypadku nie uczestnictwa w pisemnym sprawdzianie, bez względu na przyczyny, uczeń ma obowiązek poddać się tej formie sprawdzania osiągnięć w określonym przez nauczyciela terminie;

- w przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianego sprawdzianu lub uzasadnionej nieobecności klasy, termin zostanie uzgodniony ponownie, ale nie obowiązuje wtedy konieczność tygodniowego wyprzedzenia;

- termin podania wyników sprawdzianu nie powinien przekraczać dwóch tygodni od czasu jego przeprowadzenia;

- prace pisemne (w tym kartkówki i sprawdziany) są punktowane zgodnie z WSO.

Przeliczanie punktów na stopnie szkolne odbywa się według następującej skali procentowej w stosunku do ilości wszystkich, możliwych do uzyskania punktów:

ocena skala 1- 6

niedostateczny 0 – 40 %

dopuszczający 41 – 50 %

dostateczny 51 - 70 %

dobry 71 – 90 %

bardzo dobry 91- 100 %

celujący powyżej 100 %

- uczeń, który otrzymał ze sprawdzianu ocenę niedostateczną ma obowiązek jej poprawy w ciągu pierwszego tygodnia od oddania przez nauczyciela ocenianych prac. W uzasadnionych przypadkach (na przykład choroba lub badania lekarskie) należy poprawić ocenę niedostateczną lub jej brak (gdy uczeń nie pisał sprawdzianu w pierwszym terminie) w ciągu tygodnia od momentu przyjścia ucznia po chorobie do szkoły. Ocena niedostateczna, jest odnotowana w dzienniku obok poprawianej i obydwie są brane pod uwagę przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej. Poprawa sprawdzianu odbywa się tylko raz w formie pisemnej lub ustnej.

4. Wypowiedź ustna:

- uczeń powinien przynajmniej raz w semestrze uczestniczyć w tej formie

sprawdziania wiadomości i umiejętności; ocenę niedostateczną należy poprawić

- w odpowiedzi ustnej ucznia ocenie podlega: zawartość merytoryczna

wypowiedzi, w tym posługiwanie się terminologią przedmiotową, kompozycja

logiczna i spójność rozwiązania, umiejętność uzasadniania i argumentowania,

formułowania myśli, wyrażania sądów i opinii, jasność i precyzyjność wypowiedzi,

poprawność językowa;

- wypowiedź ustna ucznia na lekcji dotyczy zawsze materiału programowego z trzech ostatnich lekcji bieżących;

- wystawiona ocena powinna być krótko uzasadniona przez nauczyciela;

5. Aktywność ucznia na lekcji:

- uczeń ma obowiązek aktywnie uczestniczyć w lekcjach i angażować się we wszelkie czynności edukacyjne podejmowane na zajęciach przedmiotowych;

- za aktywne uczestniczenie w lekcji – zgłaszanie się do odpowiedzi, kreatywną pracę w grupie zadaniowej, zgłaszanie pomysłów i rozwiązań postawionych problemów uczeń może otrzymać plusa „+”, albo za szczególne zaangażowanie nawet ocenę bardzo dobry wpisana do dziennika. Otrzymane trzy plusy w semestrze skutkują na koniec każdego semestru oceną bardzo dobry; natomiast dwa plusy – oceną dobry, zaś jeden plus w rozliczeniu semestralnym daje ocenę dostateczną.

- brak jakiegokolwiek pracy ucznia na lekcji, pomimo kontroli i zwracania uwagi przez nauczyciela oraz niewykonanie żadnego ćwiczenia i zadania może skutkować „-“, przy czym otrzymanie 3 minusów jest równe ocenie niedostatecznej lub oceną niedostateczną wpisana na danej lekcji do dziennika.

6. Nieprzygotowanie do lekcji:

- uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania jeden raz w semestrze,

- zgłoszenie nieprzygotowania obejmuje nie tylko brak opanowania wiadomości z ostatnich trzech lekcji, ale również brak zadania domowego (bez względu na jego formę, to znaczy w formie pisemnej lub prezentacji ustnej), oraz brak wymaganych pomocy naukowych (podręcznik, zeszyt przedmiotowy lub inne wymagane na dane zajęcia pomoce na przykład teksty źródłowe, wykresy i inne);

- nieprzygotowanie do lekcji należy zgłaszać na początku zajęć lekcyjnych, (kiedy nauczyciel zapyta kto zgłasza nieprzygotowanie) – nie jest wymagane wtedy podanie przyczyny nieprzygotowania;

- w przypadku, kiedy uczeń nie jest przygotowany do zajęć, a nie zgłosił tego faktu, otrzymuje ocenę niedostateczną z wpisem do dziennika;

- każde kolejne nieusprawiedliwione niczym nieprzygotowanie się do lekcji, skutkuje oceną niedostateczną;

- w przypadkach uzasadnionych, na przykład długiej choroby, potwierdzonej zwolnieniem na piśmie, uczeń zgłasza brak przygotowania do lekcji i wówczas nie odnotowuje się tego nieprzygotowania jako kolejnego, ani też nie skutkuje to oceną niedostateczną. W takich wypadkach uczeń ma jednak obowiązek uzupełnić braki wiedzy i notatki w zeszycie najpóźniej do 7 dni od przyjścia do szkoły po chorobie.

7. Zeszyt przedmiotowy:

- uczeń ma obowiązek posiadania zeszytu przedmiotowego na każdej lekcji wiedzy o społeczeństwie i prowadzenia go systematycznie;

- przy ocenie zeszytu przedmiotowego uwzględnia się: kompletność, systematyczność i czytelność prowadzenia notatek, estetykę zeszytu, poprawność wykonania tabel, wykresów itp., poprawność językową i ortograficzną.

- nauczyciel może dokonać kontroli zeszytu przedmiotowego ucznia w każdym czasie, a nieusprawiedliwiony brak zeszytu na zajęciach lub stwierdzone rażąco

braki w zeszycie skutkują oceną niedostateczną z wpisem do dziennika.

III. INNE POSTANOWIENIA:

1. Każdej z wymienionych form sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia powinna odpowiadać jedna ocena cząstkowa w dzienniku.
2. Zaplanowane przez nauczyciela formy sprawdzające wiedzę i umiejętności uczniów są obowiązkowe.
3. Sprawdzanie osiągnięć i postępów ucznia w nauce cechuje: obiektywizm, jawność, indywidualizacja, konsekwencja i systematyczność.
4. Uczeń jest zobowiązany do posiadania (wybranego przez nauczyciela) podręcznika, zeszytu przedmiotowego na każdej lekcji przedmiotu.
5. Uczeń ma prawo do dodatkowej oceny za wykonane prace nadobowiązkowe i nadprogramowe.
6. Uczeń ma prawo do nieoceniania po dłuższej, usprawiedliwionej na piśmie nieobecności.
7. Uczeń ma prawo żądać od nauczyciela uzasadnienia otrzymanej oceny, w razie wątpliwości i niejasności.
8. W wypadku opuszczenia przez ucznia ponad 50% zajęć lekcyjnych i braku podstaw do wystawienia oceny uczeń nie jest klasyfikowany.
9. Nauczyciel w ramach indywidualnych konsultacji w wyznaczonym terminie udziela rodzicom informacji o ocenach bieżących i postępach ucznia w nauce.
10. Uczeń, który nie poprawi oceny niedostatecznej z I sem., nie otrzyma oceny pozytywnej na koniec roku.

IV ZAKRESY WYMAGAŃ DLA POSZCZEGÓLNYCH OCEN SZKOLNYCH

Ocena celująca (poziom wymagań wykraczających):

- Uczeń charakteryzuje się bogatą erudycyjną wiedzą związaną z tematyką przedmiotu;
- wykazuje szczególne zainteresowania przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową i specjalistyczną zgodną z omawianą problematyką na zajęciach.
- Trafnie sytuje wydarzenia w czasie i przestrzeni oraz umie prezentować i uzasadnia własne stanowisko.
- Samodzielnie selekcjonuje i interpretuje wydarzenia oraz źródła statystyczne
- Wysnuwa oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen.
- Aktywnie uczestniczy w pracach na lekcjach.
- Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych humanistycznych.

Ocena bardzo dobra (poziom wymagań dopełniających):

- uczeń ma bogate wiadomości;
- wykazuje zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową dotyczącą omawianych treści;
- korzysta z różnych źródeł (prasa, radio, telewizja, Internet) w celu poszerzania wiedzy zdobytej w szkole, czemu daje wyraz na lekcjach oraz w pracach domowych;
- umiejętnie stosuje posiadaną wiedzę w praktyce;

wykazuje zainteresowanie omawianą tematyką;

Ocena dobra (poziom wymagań rozszerzających):

uczeń wykazuje się szczegółową wiedzą pochodzącą ze źródeł podstawowych (lekcja, podręcznik), nabyte umiejętności próbuje stosować w sytuacjach problemowych,

zna omawianą na lekcjach problematykę oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentuje,

rozumie omawiane treści i potrafi wyjaśnić je innym;

zajmuje stanowisko w kwestiach spornych, broni swych poglądów na forum klasy;

aktywnie uczestniczy w zajęciach;

poprawnie i sprawnie wykonuje ćwiczenia i zadania;

wykazuje zainteresowanie omawianą tematyką;

Ocena dostateczna (poziom wymagań podstawowych):

uczeń wykazuje orientację w treściach zagadnień opracowanych na lekcji;

rozumie polecenia i instrukcje;

zapamiętuje podstawowe treści do danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentuje (zapamiętywanie dominuje nad ich rozumieniem);

umiejętności stosuje tylko w sytuacjach typowych;

samodzielnie i poprawnie wykonuje proste ćwiczenia;

uczestniczy w pracach i zadaniach zespołowych;

Ocena dopuszczająca (poziom wymagań koniecznych):

uczeń ma poważne luki w wiedzy i umiejętnościach przewidziane programem;

częściowo rozumie polecenia nauczyciela;

zapamiętuje wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela potrafi je odtworzyć,

poprawnie i z pomocą nauczyciela potrafi je odtworzyć,

poprawnie, z pomocą nauczyciela rozpoznaje, nazywa i klasyfikuje pojęcia, procesy, zjawiska, dokumenty postaci z życia publicznego;

współpracuje w zespole przy wykonywaniu zadań;

Ocena niedostateczna (poniżej poziomu wymagań koniecznych):

uczeń nie opanował materiału w stopniu koniecznym do kontynuowania nauki;

w sposób błędny i niedojrzały formułuje oceny i wysnuwa wnioski;

nie posiada umiejętności umiejscawiania w czasie i przestrzeni;

popełnia poważne błędy chronologiczne, , nie potrafi analizować źródeł

nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela;

odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcji;

□□□jego język jest prosty i niekomunikatywny;

V. ZASADY INFORMOWANIA O WYMAGANIACH EDUKACYJNYCH I POSTĘPACH UCZNIÓW W NAUCE PRZEDMIOTU:

1. Wszystkie oceny są jawne i podawane na bieżąco.
2. Prace pisemne otrzymuje uczeń do wglądu na lekcji, a rodzice w kontaktach indywidualnych i na zebraniach klasowych – „wywiadówkach”.
3. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).
4. Sprawdziany są przechowywane przez nauczyciela do czasu wystawienia oceny śródrocznej lub końcoworocznej.
5. Ocena jest wyrażona stopniem szkolnym w skali od 1 do 6.
6. Uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału nauczania może zwrócić się o pomoc do nauczyciela i jeżeli jest to pożądane, wspólnie ustalają program wspomagający.
7. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (opiekunów prawnych) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę śródroczną lub końcoworoczną.
8. Przy wystawieniu oceny śródrocznej lub końcoworocznej uwzględniana jest samoocena ucznia.
9. Na miesiąc przed planowaną klasyfikacją (posiedzeniem Rady Pedagogicznej klasyfikacyjnej) uczeń jest informowany o grożącej mu ocenie niedostatecznej na koniec semestru lub całego roku szkolnego.
10. Aby uzyskać promocję do następnej klasy uczeń zobowiązany jest zaliczyć pozytywnie materiał nauczania na ocenę śródroczną, jeśli ocena śródroczna jest oceną niedostateczną. Zaliczenie odbywa się w formie ustalonej przez nauczyciela.
11. Ocena klasyfikacyjna końcoworoczna jest średnią ważoną ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia w danym roku szkolnym (oceny ze sprawdzianów obejmujących materiał z więcej niż 3 lekcji mają **wagę 10**, zadania nadobowiązkowe, kartkówka, odpowiedź ustna **ranga 5**, zadania domowe, referaty, zeszyt **mają rangę 3**, rangę innych ocen, które uczeń otrzyma w ciągu roku szkolnego, a które nie są stałe w kalendarium oceniania, ustala nauczyciel, uprzednio informując uczniów o wysokości wagi danej oceny. Przynajmniej jedną ocenę niedostateczną z odpowiedzi lub kartkówki należy poprawić.